

Regeringskansliet Socialdepartementet

Promemoria om kompletterande bestämmelser till lagen om tobak och liknande produkter

Datainspektionen har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Datainspektionen kan inte på det befintliga underlaget tillstyrka förslaget eftersom underlaget saknar en tydlig beskrivning av den behandling av personuppgifter som id-utfärdaren kommer att utföra och inte heller innehåller någon analys och bedömning av hur förslaget uppfyller kraven i artikel 6.3 och skäl 41 i dataskyddsförordningen.

4 Överlämnande av uppgiften att vara id-utfärdare

Id-utfärdarens behandling av personuppgifter

I promemorian anges att id-utfärdaren kan behöva behandla personuppgifter för att kunna generera och utfärda unika identitetsmärkningar och för att kunna ta ut avgifter. Promemorian saknar dock närmare beskrivning av behandlingen, exempelvis när det gäller omfattning, typ av personuppgifter, vilka registrerade som berörs och hur personuppgifterna kan komma att spridas.

Av promemorian framgår att bedömningen är att det finns en rättslig grund för behandlingen av personuppgifter enligt artikel 6.1 c och 6.1 e i dataskyddsförordningen då behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar id-utfärdaren och som ett led i myndighetsutövningen. Det konstateras i promemorian att i och med de föreslagna lagändringarna uppfylls kravet i artikel 6.3 att grund för behandlingen ska fastställas i enlighet med en medlemsstats nationella rätt.

Datainspektionen vill erinra om att det enligt artikel 6.3 andra stycket i dataskyddsförordningen – utöver att den rättsliga grunden fastställs i enlighet med en medlemsstats nationella rätt – krävs att syftet med behandlingen fastställs i den rättsliga grunden (vid rättslig förpliktelse som grund enligt artikel 6.1 c), och att den nationella rätten ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Vidare följer av skäl 41 att den rättsliga grunden eller lagstiftningsåtgärden bör vara tydlig och precis och dess tillämpning bör vara förutsägbar för personer som omfattas av den. Promemorian saknar en analys och bedömning av hur förslaget uppfyller dessa krav.

Datainspektionen noterar att det i promemorian anges att artikel 6.1 c (rättslig förpliktelse) ska anses utgöra rättslig grund för den behandling som id-utfärdaren kan behöva utföra i den del som inte är nödvändig som ett led i myndighetsutövning. Regeringen har i förarbetena till lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning uttalat att en myndighets uppdrag enligt instruktionen till myndigheten eller ett regleringsbrev i vissa fall kan utgöra en rättslig förpliktelse, t.ex. om myndigheten ges i uppdrag att föra ett visst register men att det i normalfallet torde vara myndighetens uppdrag som i första hand utgör rättslig grund för behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 e.¹

Den lagreglering som föreslås i promemorian innebär att uppgiften att generera och utfärda unika identitetsmärkningar får överlämnas till någon enskild men innehåller inte i sig en särskild förpliktelse för id-utfärdaren att exempelvis föra ett visst register. Det framgår inte i promemorian om den föreslagna ändringen i sig anses utgöra den rättsliga förpliktelsen för id-utfärdaren eller om den rättsliga förpliktelsen anses följa av annan befintlig eller kommande reglering.

Valet av rättslig grund avgör vilka krav som ställs på den nationella rätten enligt artikel 6.3 andra stycket och Datainspektionen anser därför att det i det fortsatta arbetet bör utredas om artikel 6.1 c är den korrekta rättsliga grunden eller om det istället är artikel 6.1 e (uppgift av allmänt intresse) som bör anses utgöra den rättsliga grunden för den behandling som inte är nödvändig som ett led i id-utfärdarens myndighetsutövning.

¹ Prop. 2017/18:105 s. 53 f.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av juristen Johan Strand.

Katarina Tullstedt, 2018-10-12 (Det här är en elektronisk signatur)